

Justitiedepartementet 103 33 Stockholm**2016-01-03****Remiss Ju2015/09714/PO: EU-kommissionens förslag till ändringar i EU:s vapendirektiv****Medborgarsvar på ovan nämnda remiss avseende EU:s vapendirektiv, Dennis Andersson, Stats- och samhällsvetare, samhällsdebattör och bloggare**

- EU-kommissionens förslag uppvisar stora brister avseende probleminventering avseende koppling mellan önskat resultat i förhållande till juridiska förändringar, konsekvensanalys av föreslagna förändringar samt det faktum att föregående konsultation saknas.
- Det föreslagna förbudet mot vissa halvautomatiska vapen uppvisar inte adekvata sakkunskaper hos kommissionen, utformningen av förslaget skulle lägga emphasis på utseende snarare än teknisk funktion. Sett till att förslaget avser rikta sig mot att bekämpa terrorism och organiserad kriminalitet saknas relevant empirisk koppling till legalt vapenägande. Således är inte kommissionens förslag proportionerligt, rättssäkert och strider därtill mot svensk grundlag och Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna enär förslaget hamnar i strid gentemot nationell lagstiftning avseende retroaktivlagstiftning samt går emot äganderätten. Förslaget torde heller inte ligga inom EU:s kompetensområde i enlighet med subsidiaritetsprincipen.
- Förbudet mot distansavtal för privatpersoner saknar även detta proportionalitet samt faller heller inte under EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.
- Förbud för vapeninnehav av personer under 18 år är även oproportionerligt då detta enkom skulle innebära konsekvenser för gymnasieutbildningar inom jakt- och skytte. Sett till vilken ökad betydelse jakt, naturupplevelse och friluftsliv har för glesbygdsekonomin i dagens Sverige saknas all relevant koppling mellan kommissionens förslag och vad man önskar uppnå. Således faller förslaget för kravet på proportionalitet. Förslaget ligger ej heller inte inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.
- Avseende obligatoriska läkarkontroller och 5-årslicenser ser vi redan i dagsläget att många polisdistrikt, exempelvis i Västra Götaland, har mycket svårt att lösa sitt uppdrag avseende licenshanteringen. Obligatoriska läkarkontroller skulle leda till onödig administration med höga kostnader för samhället, ännu längre handläggningstider utan att detta bidrar till ökad samhällelig säkerhet. Med befintlig svensk lagstiftning finns redan lagrum för anmälningsplikt till tillståndsgivande myndighet från sjukvården avseende psykisk ohälsa om behandlande läkare bedömer att patienten utgör en fara. Förslagen från EU-kommissionen strider därför mot proportionalitetsprincipen och torde heller inte ligga inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.
- Ljuddämpare är i sig inte en vapendel då denna inte är en s.k. "vital vapendel", det vill säga att denna inte behövs för att avfira ett vapen. Något sådant krav finns inte heller enligt FN-protokollet, vilket felaktigt påstås i kommissionens förslag.

Konsekvensanalys och konsultation

EU-kommissionen hävdar i pressmeddelanden att förslagen varit föremål för behandling inom EU-kommissionen sedan två år. Att det inte skulle funnits möjlighet att göra en konsekvensanalys i enlighet med EU:s eget regelverk på grundval av att frågan är av akut karaktär är därför inte på något vis trovärdigt.

Syftet med EU-kommissionens lagförslag är att bekämpa terrorism och illegal vapenhandel. I lagförslaget saknas emellertid trovärdig empirisk koppling mellan de åtgärder som vapendirektivet avser i förhållande till att man avser bekämpa terrorism och illegal vapenhandel. I enlighet med proportionalitetsprincipen saknar således förslaget i sin helhet relevans. Vad ett övergripande överstatligt direktiv skulle tillföra kan också ifrågasättas enär dylika handlingar man avser bemöta redan är förbjudna i respektive medlemslands nationella lagstiftning.

Effekterna av nämnda förslag kommer inte att på ett trovärdigt sätt bemöta det man avser eftersom framlagda förslag enkom berör legala vapen samt tillståndsgivande myndigheter. Det är heller inte trovärdigt att göra likhetstecken mellan legalt vapenägande och potentiell terrorism och organiserad kriminalitet vilket dessvärre EU-kommissionens förslag i sin andemening gör. Att man vidare försöker driva igenom en lagförändring med så grava empiriska brister utan gängse konsekvensutredning och adekvat probleminventering och konsultation bidrar dessvärre med ökat demokratiunderskott.

Förbud mot halvautomatiska vapen

Enligt EU-kommissionens förslag avses vapen i kategori B7 ska överföras till kategori A. Det innebär således ett förbud mot sådana vapen och, i enlighet med förslaget, destruktion av dessa (se sid 16 i EU-kommissionens förslag). Ett vapen i kategori B7 är *”Halvautomatiska skjutvapen för civilt bruk som liknar vapen med automatisk mekanism”*. En dylik formulering lämnar ett alldeles för stort tolkningsutrymme för att vara tillämpningsbar inom förvaltningsapparaten. Ett talande exempel är hur Polismyndigheten redan idag vägrar att utfärda jaktlicens på den halvautomatiska jaktstudsaren Heckler & Koch 770. Denna studsare ser till sitt utseende ut som vilken konventionell jaktstudsare som helst med trästock och femskottsmagasin. Konstruktionsmässigt använder denna dock av *”halvreglad rullåsning”* som återfinns bl.a. hos den tyska automatkarbinen G3, i Sverige mera känd som AK4. Vapnet i sig är dock inte ett automatvapen utan en halvautomatisk jaktstudsare med samma utseende och funktion som t.ex. Browning BAR som det ges jaktlicens för. Vis av erfarenheten hur lagrummen används i praktisk omsättning ute på tillståndsgivande myndighet finns därmed stora risker för att luddiga formuleringar ytterligare kan användas för att inskränka i tillståndsgivningen utan relevans avseende funktion och tillämpning. En lagstiftning måste i görligaste mån vara befriad från utrymme för subjektivt tyckande.

EU-kommissionens förslag hänvisar i preambel 9 till halvautomater med stora magasin samt halvautomatiska vapen som lätt kan konverteras till helautomatiska. En relevant frågeställning är i sammanhanget vad som åsyftas med stora magasin? Enligt svensk lagstiftning är det uttryckligen förbjudet att nyttja magasin med kapacitet överstigande 5 patroner vid jakt på klövvilt samt enkom 2 vid jakt på björn, emedan det vid banskytte är tillåtet att nyttja högre magasinkapacitet eftersom detta inte faller under jakttillståndet utan övningsskytte. Nästa relevanta motfråga är vad Kommissionen åsyftar med halvautomatiska vapen som med lätthet kan konverteras till helautomatiska dito? Teknisk expertis har flera gånger påpekat det felaktiga i Polismyndighetens påstående i massmedia att de AR15 som IPSC-skyttet nyttjar i Sverige på några minuter kan konverteras till helautomatisk funktion. Civila AR15 byggs idag på ett sådant sätt att dessa

uttryckligen skall vara svåra att konvertera till helautomatisk funktion. Det krävs således tillgång på delar som inte finns tillgängliga på den civila marknaden samt teknisk kunskap och erfarenhet att genomföra ett dylikt arbete. Givet tillgången på illegala automatvapen i våra storstäder idag torde det vara tämligen ointressant för en presumtiv terrorist att ta sig an processen att på laglig väg skaffa en licens för ett halvautomatiskt sportskyttevapen, med den juridiska och sociala kontroll som följer därav, för att därefter begå den illegala handlingen tillika tekniskt avancerade operationen att konvertera denna till ett helautomatiskt vapen. Logiken i att begränsa terroristernas tillgång på helautomatiska vapen genom att förbjuda legala halvautomatiska sportskyttevapen haltar således betänkligt.

När EU-kommissionen vidare föresvävar konfiskation av legala sportskyttevapen utifrån perspektivet att främja den samhälleliga tryggheten visavi terrorister och organiserade brottslingar infinner sig vidare flera juridiska spörsmål av signifikans. Förutom bristande proportionalitet i att man inte på ett trovärdigt sätt kan göra en empirisk koppling mellan det legala vapenägandet de mål man förutsatt så inträder brott mot svensk grundlag, nämligen att man förespråkar retroaktiv lagstiftning gentemot redan utfärdade beslut som skett i enlighet med rådande lagrum. Detta bryter mot Regeringsformen 2 Kap. 10 §. Konfiskation av legal egendom torde vidare även bryta mot Europakonventionen beträffande mänskliga rättigheter avseende egendomsskydd.

Förbud mot distansavtal för privatpersoner

EU-kommissionen föreslår vidare att privatpersoner inte längre ska få sälja eller köpa vapen genom distanskommunikation såsom per telefon, mejl eller internetannonser. Annonser på t.ex. på Blocket eller via radannonser i jakt- och skyttepressen skall således uttryckligen förbjudas. Detta skall dock fortsatt vara tillåtet för vapenhandlare, alltså framstår närmast en monopolisering av marknaden. Återigen infaller proportionalitetsprincipen, vilken hotbild avser EU-kommissionen möta med detta lagförslag? För legal vapenhandel föreligger fortfarande licenskrav via tillståndsgivande myndighet, något som gäller även vid internationell handel, alltså finns ingen säkerhetsmässig vinning i att bifalla EU-kommissionens förslag.

Beträffande deaktivering av samlar- och museisamlingar

EU-kommissionen ämnar vidare genom förslaget till vapendirektiv framtvinga deaktivering av museisamlingar enligt 91/477/EEC (4). Även detta förslag saknar relevant koppling sett till proportionalitetsprincipen och den hotbild man avser bemöta. Vapensamling hos privatpersoner står i dagens Sverige i högsta grad under myndigheternas kontroll på samma sätt som jägare och sportskyttar gör. Vilken säkerhetsmässig vinning finns i att borra sönder exempelvis Armémuseums samlingar? Tvärtom innebär detta förslag något som närmast kan beskrivas som kulturbarbarism då man avser göra åverkan på vårt nationella historiska och kulturella arv utan att detta ger någon säkerhetsmässig vinst.

Sammanfattning

Givet de brister som föreligger i EU-kommissionens förslag avseende probleminventering, konsekvensanalys samt konsultation samt påtagliga dubier avseende proportionalitetsprincipen i förhållande till de mål EU-kommissionen avser uppnå med lagda förslag samt det faktum att direktivet såsom det är utformat flagrant bryter mot svensk grundlag och Europakonventionen, finner undertecknad ingen annan slutsats än att förslaget i sin helhet bör avslås.

Dag som ovan

Dennis Andersson,

Stats- och samhällsvetare, samhällsdebattör och bloggare

jägare och sportskytt